

olyan gondatlan
egy, hogy elvesz-
t meg a negyedi-
ket is!

Női osztály.
Philippusban, N. J. 1914.
1914. Gyűlési, a női minde-
lik vasárnapján, Philppusban,
a Bálcsai Halban és felvált-
va N. J. a rom. kath. templom
filippusban.
Szilágyi, Lajosné, alelnök-
nőnek pénztáros: Major M.
Jegyző: Igazs. János, (nép-
titkár); Buzás Iréné, ellen-
nömet Andrásné; Simon János,
nép- és lakos; Simon János,
nép- és lakos; Trol Lőrinc; K. Vajta
Kecskés Péter, alelnök; Varga
Philippusban, N. J. Kókai
Alphán, N. J. ügykezelő:
dr. J.

1916. szeptember 4-én. Gyűlé-
sét tartja minden hónap ne-
vezetesen a Gombóc-féle
Városi Iskolában, a következők-
nek: Kécsák János, alelnök; Ke-
pessy József, titkár; Molnár
Péter, pénztáros; Kádóczy Andrá-
s, ügykezelő; Molnár Bertalán,
tagok: Csalló Gyula, Beccsényi
László, Kádóczy Andrá, Kádóczy
János, ajtóőrök; Mészáros Ru-
dolf, jegyző; Kádóczy Péter,
tagok. Cudak, Wis. Szociális-
szervezés Gergelyné, South Mil-
waukee, Wis.

IANAI EGYLETEK.

1922. március 2-án. Rend-
ező tartja minden hónap ne-
vezetesen a Gombóc-féle
Városi Iskolában, a következők-
nek: Kécsák János, alelnök; Ke-
pessy József, titkár; Molnár
Péter, pénztáros; Kádóczy Andrá-
s, ügykezelő; Molnár Bertalán,
tagok: Csalló Gyula, Beccsényi
László, Kádóczy Andrá, Kádóczy
János, ajtóőrök; Mészáros Ru-
dolf, jegyző; Kádóczy Péter,
tagok. Cudak, Wis. Szociális-
szervezés Gergelyné, South Mil-
waukee, Wis.

Magyar Betegsegküző és Fejlesztő Egyesület.

1922. évi november havában,
azaz 1922. évi március 2-án.
Gyűlést tartja minden hó ne-
vezetesen a Gombóc-féle
Városi Iskolában, a következők-
nek: Kécsák János, alelnök; Ke-
pessy József, titkár; Molnár
Péter, pénztáros; Kádóczy Andrá-
s, ügykezelő; Molnár Bertalán,
tagok: Csalló Gyula, Beccsényi
László, Kádóczy Andrá, Kádóczy
János, ajtóőrök; Mészáros Ru-
dolf, jegyző; Kádóczy Péter,
tagok. Cudak, Wis. Szociális-
szervezés Gergelyné, South Mil-
waukee, Wis.

Magyar Betegsegküző és Fejlesztő Egyesület.

1922. évi november havában,
azaz 1922. évi március 2-án.
Gyűlést tartja minden hó ne-
vezetesen a Gombóc-féle
Városi Iskolában, a következők-
nek: Kécsák János, alelnök; Ke-
pessy József, titkár; Molnár
Péter, pénztáros; Kádóczy Andrá-
s, ügykezelő; Molnár Bertalán,
tagok: Csalló Gyula, Beccsényi
László, Kádóczy Andrá, Kádóczy
János, ajtóőrök; Mészáros Ru-
dolf, jegyző; Kádóczy Péter,
tagok. Cudak, Wis. Szociális-
szervezés Gergelyné, South Mil-
waukee, Wis.

Magyar Betegsegküző és Fejlesztő Egyesület.

1922. évi november havában,
azaz 1922. évi március 2-án.
Gyűlést tartja minden hó ne-
vezetesen a Gombóc-féle
Városi Iskolában, a következők-
nek: Kécsák János, alelnök; Ke-
pessy József, titkár; Molnár
Péter, pénztáros; Kádóczy Andrá-
s, ügykezelő; Molnár Bertalán,
tagok: Csalló Gyula, Beccsényi
László, Kádóczy Andrá, Kádóczy
János, ajtóőrök; Mészáros Ru-
dolf, jegyző; Kádóczy Péter,
tagok. Cudak, Wis. Szociális-
szervezés Gergelyné, South Mil-
waukee, Wis.

Magyar Betegsegküző és Fejlesztő Egyesület.

1922. évi november havában,
azaz 1922. évi március 2-án.
Gyűlést tartja minden hó ne-
vezetesen a Gombóc-féle
Városi Iskolában, a következők-
nek: Kécsák János, alelnök; Ke-
pessy József, titkár; Molnár
Péter, pénztáros; Kádóczy Andrá-
s, ügykezelő; Molnár Bertalán,
tagok: Csalló Gyula, Beccsényi
László, Kádóczy Andrá, Kádóczy
János, ajtóőrök; Mészáros Ru-
dolf, jegyző; Kádóczy Péter,
tagok. Cudak, Wis. Szociális-
szervezés Gergelyné, South Mil-
waukee, Wis.

Magyar Betegsegküző és Fejlesztő Egyesület.

1922. évi november havában,
azaz 1922. évi március 2-án.
Gyűlést tartja minden hó ne-
vezetesen a Gombóc-féle
Városi Iskolában, a következők-
nek: Kécsák János, alelnök; Ke-
pessy József, titkár; Molnár
Péter, pénztáros; Kádóczy Andrá-
s, ügykezelő; Molnár Bertalán,
tagok: Csalló Gyula, Beccsényi
László, Kádóczy Andrá, Kádóczy
János, ajtóőrök; Mészáros Ru-
dolf, jegyző; Kádóczy Péter,
tagok. Cudak, Wis. Szociális-
szervezés Gergelyné, South Mil-
waukee, Wis.

Magyar Betegsegküző és Fejlesztő Egyesület.

1922. évi november havában,
azaz 1922. évi március 2-án.
Gyűlést tartja minden hó ne-
vezetesen a Gombóc-féle
Városi Iskolában, a következők-
nek: Kécsák János, alelnök; Ke-
pessy József, titkár; Molnár
Péter, pénztáros; Kádóczy Andrá-
s, ügykezelő; Molnár Bertalán,
tagok: Csalló Gyula, Beccsényi
László, Kádóczy Andrá, Kádóczy
János, ajtóőrök; Mészáros Ru-
dolf, jegyző; Kádóczy Péter,
tagok. Cudak, Wis. Szociális-
szervezés Gergelyné, South Mil-
waukee, Wis.

Magyar Betegsegküző és Fejlesztő Egyesület.

1922. évi november havában,
azaz 1922. évi március 2-án.
Gyűlést tartja minden hó ne-
vezetesen a Gombóc-féle
Városi Iskolában, a következők-
nek: Kécsák János, alelnök; Ke-
pessy József, titkár; Molnár
Péter, pénztáros; Kádóczy Andrá-
s, ügykezelő; Molnár Bertalán,
tagok: Csalló Gyula, Beccsényi
László, Kádóczy Andrá, Kádóczy
János, ajtóőrök; Mészáros Ru-
dolf, jegyző; Kádóczy Péter,
tagok. Cudak, Wis. Szociális-
szervezés Gergelyné, South Mil-
waukee, Wis.

Magyar Betegsegküző és Fejlesztő Egyesület.

1922. évi november havában,
azaz 1922. évi március 2-án.
Gyűlést tartja minden hó ne-
vezetesen a Gombóc-féle
Városi Iskolában, a következők-
nek: Kécsák János, alelnök; Ke-
pessy József, titkár; Molnár
Péter, pénztáros; Kádóczy Andrá-
s, ügykezelő; Molnár Bertalán,
tagok: Csalló Gyula, Beccsényi
László, Kádóczy Andrá, Kádóczy
János, ajtóőrök; Mészáros Ru-
dolf, jegyző; Kádóczy Péter,
tagok. Cudak, Wis. Szociális-
szervezés Gergelyné, South Mil-
waukee, Wis.

SZABADSÁG

Liberty
Borítólapok: Magyar Híradó, Magyarok Csillaga, Esti Újság, Amerikai Hírlap, Magyar Napilap, Magyar Hírmondó, Californiai Magyar Farmer

NO. 47. SZÁM. THIRTY-FIRST YEAR. Cleveland, New York, Chicago, Pittsburgh, Detroit, kedd, 1922. február 28. HARMINEGYEDIK ÉVFOLYAM. EGYES SZÁM ÁRA 2 CENT.

Fogolyszöktető hipnotikus erő

A rettenetes Péter Grupen szenzációs szökése a kivégzésének előestéjén. — Meghipnotizálta a rabtársait és elbódította a börtönőrt.

BERLIN, február 26. — Még élénken emlékezhetik mindenki a Peter Grupen gyilkosságaira. A bűnügy Közép-Európa legszenzációsabb bűnügye volt a háború óta. Grupen tudvalevően megölte távoli rokonát, Dorothy Rohrbeket, Kepplesdorff várának fiatal örökösét és Németország egyik legnagyobb földbirtokosának tulajdonosát. Előzően még másik két örkösöt is megölt. Valamennyi-ét a szemének hipnotikus erejét használta fel galád módon. Elalattatja áldozatait és megparancsolta nekik azt, hogy öngyilkosságot kövessenek el.

A bíróság halálra ítélte a lelketlen gazembert. Ebert elnök nem volt hajlandó neki kegyelmet adni. A kivégzés tegnap kellett volna végrehajtani. A rettenetes német bűnöző már kőszörfűt a börtönben, a mellyel az áldozatainak fejét, igazi középkori szokás szerint el akarta nyisszantani. A kivégzés azonban nem történt meg. Hiányzott ahhoz a főszereplő. Grupen, az elítélt, hihetetlen vakmerőséggel és szinte ördögi ravaszsággal megszökött.

Kivégezték már a "kékszakállt"

Landru, a gambaisi kékszakáll, halálal fizetett meg a menyasszonyai kivégzéséért, a kik felől semmi újabb felvilágosítást nem adott, bár ugyancsak várták tőle.

VERSAILLES, Franciaország, február 25. — A "gambaisi villa kékszakállja" ma az életével fizetett meg az öt élt rendszeres és gonosz szándékú szerelmeskedésért és gyilkosságaiért. Henry Landrut ma napfölkeltkor a guillotine ölte meg és benne a legkülönösebb jellemű gonoszok egyikét halt meg, aki valaha is szerepelt Európa bűnügyi krónikáiban.

Landru bűneinek drámája, a mi a legszörnyűbb rémgörnyeket is felülmulja borzalmaságával, több mint öt évi időszaktól ölt fel és ott játszódtott le a francia főváros legmodernebb szívében.

Landru 283 nőnek volt a szerelme, 13 nőnek odaadó jegyese, ezek közül tíznek hidegverű gyilkosa, a kiknek aztán a holttestét egy közönséges takaréktűzhelyen "ette" el e mellett pedig kötelességtudó férje és apja volt a saját családjának. Ezek a kékszakáll életének ellentmondó vonásai, a mint azt a vád megállapította.

A kivégzés reggelén meg napkelte előtt óriási tömeg gyűlt a kivégzés színterére, mely a francia szokásoknak megfelelően bent a város szívében volt az egyik nyílt utcán, a villamosvasút vágányai mellett. Négy száz lovasrendőr tartotta fenn a rendet a tömegben.

Landru, a kiről az utolsó percig azt hitték, hogy bűnbánó beismerő vallomást fog tenni, fásult közönyösséggel fogadta halálát. Csak éppen az utolsó pillanatban, a mikor kivégezték a hideg reggellel és megpillantotta a nagy hírlenséggel felállított guillotine előtte meredező favázát, akkor ingott meg egy pillanatra a sokszoros gyilkos.

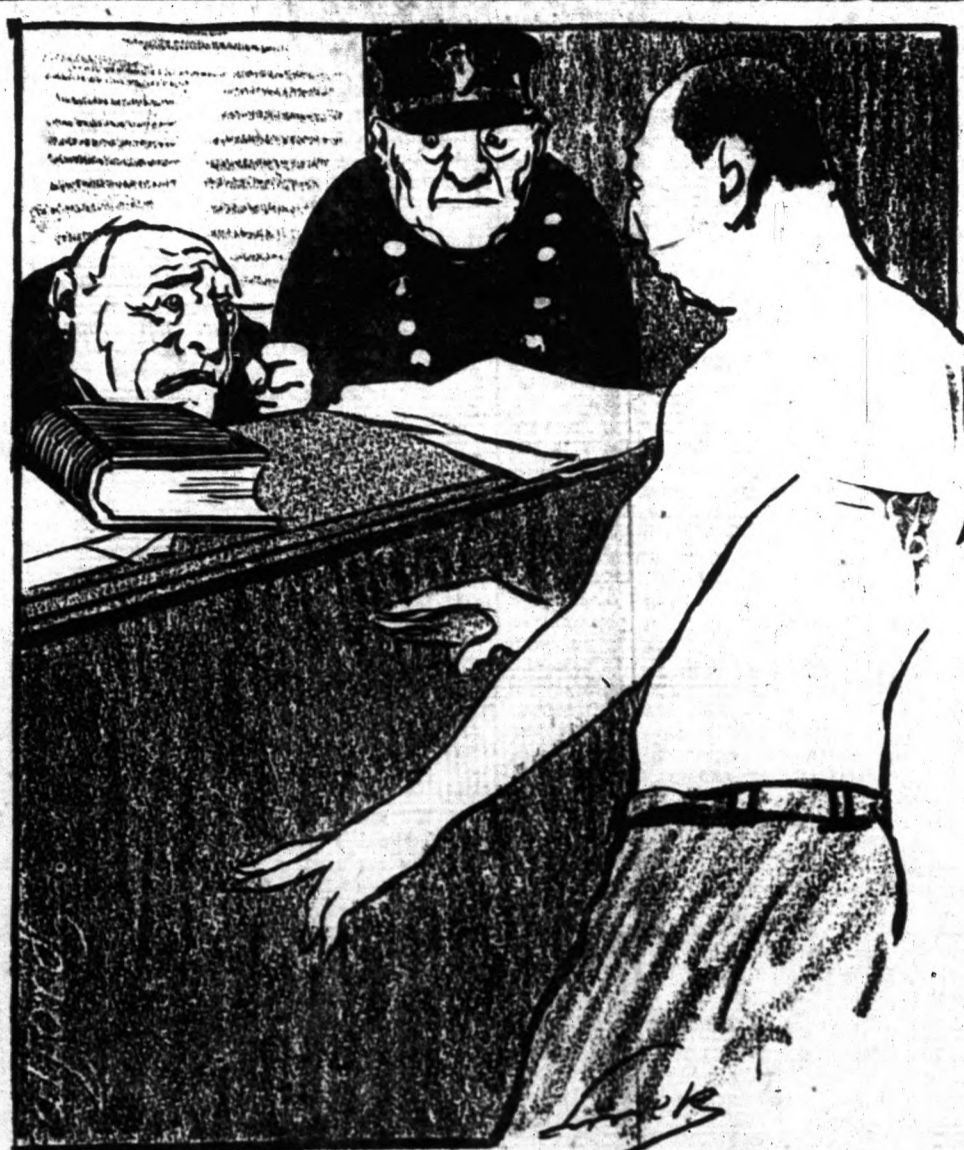
A siralomházban visszautasította a papot is, az italt is, a cigarettát is.

"Ártatlan vagyok. Nincsen semmi tévedés mondanivalóm. Remélem, hogy akad valaki, aki a gyermekeimről gondolt visél". Ezek voltak a halálraélt utolsó szavai.

Mikor a hajnal pirkadt, a börtön nagy kapuja feltárt, és sebesen elővezették Landrut, akinek az volt egyik utolsó kérése, hogy ne borotválják meg, hogy jobban tessék a hölgyeknek. Megelőzőleg ugyanis a hosszú szakállát levágták. Vállai meztelenek voltak. Gyorsan odavezették a guillotinehoz, mely a börtön mögött fűtő utcában volt felállítva, odakötözték egy álló deszkához, melyet aztán előrejtettek, úgy, hogy az elítélt feje éppen a kés alá esett. A hóhér megmarta a kötelet, a súlyos nehézséggel ellátott éles kés lezuhant. Landru feje a kés elé tett koszába esett. Az egész csak egy pár pillanattal tartott.

Landru a háború kitörése után kezdett hozzá nagyban szerelmi-üzletéhez, mert ezt a nevet kell adni műveinek. Házassági és betovásárlási hirdetései révén sok nővel ismerkedett meg. Rohammal udvarolt nekik, kitudta, hogy van-e pénzüik és akkor azt kizsárolta tőlük. Ezután kicsalta őket gambaisi villájába, a honnan aztán sohasem kerültek elő. 1921. november havában itélték el szenzációs tárgyalás után, a melyen Franciaország legkiválóbb ügyvédje védte: Moro-Giaffiero. A felsőbb bíróság a fellebbezést, Mileraud elnök pedig a kegyelmi kérvényt utasította el.

A TELI NYOMORUSÁG.

Rendőr: Ez a bolond félmeztelenül szaladgált a fagyos utcán. A félmeztelen: Nem vagyok én bolond bíró ur kérem, csak el kellett adnom az utolsó ingem is, hogy kifizthessem a gáz-számlát.

Elvállalja az apaságot

Volstead képviselő jelentette ki, hogy sohasem tagadta meg, hogy ő volt az italtilalmi törvény betervezője.

WASHINGTON, február 26. Volstead minnesotai képviselő, az italtilalmi törvényjavaslat szerkesztője, ma a képviselőházban beszédet mondott, melyben nagy mértékben elítélt egy "Mifert száraz Amerika!" című cikket, a mely nemrég jelent meg az egyik folyóiratban, és kijelentette, hogy ő soha sem kísérelte meg, hogy letagadja ennek az italtilalmi törvényjavaslatnak az apaságát.

Kárt okoz a csökkenés

Harding elnök ráüzent a képviselőház tengerészeti bizottságára.

WASHINGTON, február 26. Harding elnök tegnap arra figyelmeztette a képviselőház tengerészeti bizottságát, hogy semmi körülmény között se szállítsa a leg jobban az amerikai haditengerészet jelenlegi létszámát. Az elnököt nagyon aggasztottak ugyanis azok a hírek, amelyek a bizottságból kiszivárogtak, és a melyek szerint a bizottság el van arra határozva, hogy a létszámot hatvan ezerre szállítsa le.

ZSAROLÓ LEVELEK MIATT ELFOGOTT TISZTISELŐ.

WASHINGTON, febr. 26. — A kerületi rendőrség és az igazságügyminisztérium megkapta a letelepedett George E. Long hivatalnok a hadügyminisztériumban az alatt a vád alatt, hogy több feleséget levelet írt Washington előkelő társadalmi köröknek vezetőihez, melyekben halálos fenyegetéssel \$15,000 és \$25,000 közt változó pénzsúmulok lefizetésére szólította fel őket. Long negyven éves, felesége és két gyermeke van.

7000 INFLUENZÁS BETEG VAN SCRANTONBAN IS.

SCRANTON, Pa., febr. 26. — Dr. F. W. Wheelock közegészségügyi igazgató a város különböző részeiben eszközölt vizsgálat alapján jelenti, hogy a város területén 7000 influenza beteg van, de ideig a legtöbb esetben enyhébb lefolyású.

NEM A SAJÁT GYERMEKÉT VITTE HAZA KÓRHÁZBÓL.

NEWARK, N. J., febr. 26. — Mrs. Sara Lapore nem a saját gyermekét vitte haza magával a lakására a szülészeti kórházból, mert azt a fürdőben elcseszték másnak gyermekét. Férje azonban nem ismerte fel benne a gyermekét a visszavitte a kórházba, ahol aztán megállapították a tévedést a megkapta az igazi kis Lapore fiút.

HALALOS RÁZKÓDÁS ÉRTE VILLAMSZERELŐK KÖZBEN.

COLUMBUS, O., febr. 26. — Adam Wright 29 éves villamoszerelő a Moores és Rose Company szolgálatában halálos rázkódást szenvedett, a rövid zárlat miatt végzett javítómunkálatok közben. Kórházba szállított közben meghalt.

Kárt okoz a csökkenés

Harding elnök ráüzent a képviselőház tengerészeti bizottságára.

WASHINGTON, február 26. Harding elnök tegnap arra figyelmeztette a képviselőház tengerészeti bizottságát, hogy semmi körülmény között se szállítsa a leg jobban az amerikai haditengerészet jelenlegi létszámát. Az elnököt nagyon aggasztottak ugyanis azok a hírek, amelyek a bizottságból kiszivárogtak, és a melyek szerint a bizottság el van arra határozva, hogy a létszámot hatvan ezerre szállítsa le.

ZSAROLÓ LEVELEK MIATT ELFOGOTT TISZTISELŐ.

WASHINGTON, febr. 26. — A kerületi rendőrség és az igazságügyminisztérium megkapta a letelepedett George E. Long hivatalnok a hadügyminisztériumban az alatt a vád alatt, hogy több feleséget levelet írt Washington előkelő társadalmi köröknek vezetőihez, melyekben halálos fenyegetéssel \$15,000 és \$25,000 közt változó pénzsúmulok lefizetésére szólította fel őket. Long negyven éves, felesége és két gyermeke van.

7000 INFLUENZÁS BETEG VAN SCRANTONBAN IS.

SCRANTON, Pa., febr. 26. — Dr. F. W. Wheelock közegészségügyi igazgató a város különböző részeiben eszközölt vizsgálat alapján jelenti, hogy a város területén 7000 influenza beteg van, de ideig a legtöbb esetben enyhébb lefolyású.

Barátságos vitatkozás

A képviselőházban sokáig vitatták a Carolina-államok, hogy melyikben született Jackson.

WASHINGTON, február 26. Tegnap a képviselőházban is volt része abban a régóta húzódozó vitában, hogy North és South Carolina államok közül melyikben született Andrew Jackson? A vitát természetesen nem tudták eldönteni az alkalommal sem.

Kárt okoz a csökkenés

Harding elnök ráüzent a képviselőház tengerészeti bizottságára.

WASHINGTON, február 26. Harding elnök tegnap arra figyelmeztette a képviselőház tengerészeti bizottságát, hogy semmi körülmény között se szállítsa a leg jobban az amerikai haditengerészet jelenlegi létszámát. Az elnököt nagyon aggasztottak ugyanis azok a hírek, amelyek a bizottságból kiszivárogtak, és a melyek szerint a bizottság el van arra határozva, hogy a létszámot hatvan ezerre szállítsa le.

ZSAROLÓ LEVELEK MIATT ELFOGOTT TISZTISELŐ.

WASHINGTON, febr. 26. — A kerületi rendőrség és az igazságügyminisztérium megkapta a letelepedett George E. Long hivatalnok a hadügyminisztériumban az alatt a vád alatt, hogy több feleséget levelet írt Washington előkelő társadalmi köröknek vezetőihez, melyekben halálos fenyegetéssel \$15,000 és \$25,000 közt változó pénzsúmulok lefizetésére szólította fel őket. Long negyven éves, felesége és két gyermeke van.

7000 INFLUENZÁS BETEG VAN SCRANTONBAN IS.

SCRANTON, Pa., febr. 26. — Dr. F. W. Wheelock közegészségügyi igazgató a város különböző részeiben eszközölt vizsgálat alapján jelenti, hogy a város területén 7000 influenza beteg van, de ideig a legtöbb esetben enyhébb lefolyású.

Sztrájk az iskolában

AYON, N. Y., február 26. — Már megemlékezünk arról a furesza házasságnak, amelyet a negyvenöt éves iteni egyik tanítónő kötött a napokban a tizenkilenc éves tanítványával, Neil Cushinggal. A tanítónő első férje egy évvel ezelőtt halt meg. Ő volt a High Schoolnak a superintendense és az állását a felesége kapta utána.

Most érdekes komplikációja van az érdekes házasságnak. A high school növendékeinek sehogyan sem tűnik az, hogy az osztálytársuk férje legyen a tanítónőnek, aki viszont továbbra is tanítónőnek legyen a saját férjének. E miatt azután tiltakozással a növendékek annak rendje és módja szerint sztrájkba mentek.

Visszont az iskolahatóság arra az álláspontra helyezkedett, hogy a tanítónőnek joga van ahhoz férjhez menni; akinek akar. Ehez a növendékeknek semmi közük sincsen. Nekik csak az a kötelességük, hogy tanuljanak. Ezért kijelentette az iskolahatóság, hogy a rendszerek szigorú büntetésben részesülnek, ha nem mennek vissza az iskolába.

Erős volt a moszkvai hadiszemle

Trotsky szerint az orosz szoviet készen áll mindenféle következményekre.

WOLCKE BESZÉDE.

Jövendőli, hogy a németek egyesülni fognak az oroszokkal.

MOSZKVA, február 26. — Szoviet Oroszország tegnap ünnepelte a vörös hadsereg megrögzöttségének negyedik évfordulóját. Leon Trotsky hadügyminiszter a Kremlin vörös terén tartott szemlélet a csapatok felett. A szemle arányában oly hatalmas volt, amint nem folyt le azóta, amióta a cári uralmat megdöntötték.

A meleg napsugárban két teljes óra hosszáig tartott a gyalog sereg, lánoszás utánosok, tüzekek, utászok, motorszepakok, tankok és reptelgőgépek elvonulása. A csapatok jó formában voltak, jól voltak öltözve és szabályosan laktak az elvonuláskor.

A szemleelvény közelében ott volt Clara Zetkin, a német szocialista. William D. Haywood, az amerikai I. W. W. főembere, Katayama, a japán szocialista vezető, Kun Béla és a harmadik nemzetközi tagjai.

A kommunisták és a szocialisták jelenléte mutatta csak azt, hogy a szemle nem a régi cári rendszer egyik fényes szemléje volt. A családost még teljesebbé tette, hogy legnagyobb mértékben a régi rendszer tisztjei lehettek ott látni a századoknak, az ezredeknél az elein, míg Trotsky, a hadügyminiszter körül a régi rendszer generálisa állottak.

"A hadsereg egy évvel belül még erősebb és egységesebb lesz" mondotta Trotsky a katonáknak. "Nem tudjuk, hogy mi következik a most következő néhány hónap folyamán, azonban bizonyos, hogy az események nem fognak késztetést találni. Az Akar keletre, nyugatra, északra, vagy délre nézünk" is, látjuk, hogy nem mult el még a veszedelmek, hogy hová költöztök, mi helyet megért az esze és nagykoru lett. Tennessee állam választotta arra, hogy benne éljen és benne haljon is meg."

Ez alatt a kedélyes vita alatt a képviselők arra is kíváncsiak voltak, hogy mit mondott a north carolinai kormányzó a south carolinai kormányzónak egy bizonyos alkalommal, amikor még az italtilalom nem volt törvényben. Stevenson képviselő nem is hagyta e felől sokáig bizonytalanságot a képviselőknek, hanem kijelentette, hogy a szóban forgó alkalommal ezt mondotta:

"Az ördög vigye el, hogy milyen hosszú időköz van az egyik ivás meg a másik között!"

Kedvezően határoz a bizottság

Harding elnök fényes győzelmet aratott az engesztelhetetlenek felett.

ENYHE FENNTARTÁS.

Biztos, hogy az egyezményeket becsikkelyezik.

WASHINGTON, február 26. Harding elnök elhatározta győzelmet aratott a szenátus engesztelhetetlen elemei felett tegnap akkor, amikor a külügyi bizottság a washingtoni konferencián megkötött négyhatalmi egyezményt minden drasztikus fenntartás nélkül fogadta el.

Ugyanígy fogadott el a bizottság másik három fontos egyezményt is a washingtoni konferenciával kapcsolatban, beleértve a tengeri fejtverkezés mérséklését is.

Az engesztelhetetlenek arra igyekeztek, hogy olyan fenntartásokat fogadtassanak el, amelyek értelmében a csendes oceáni bonyodalommal kapcsolatban az Egyesült Államok kormányának csak akkor legyen feljogosítva nemzetközi konferenciára menni, ha erre az engedelmelt a kongresszus megadja. A bizottság ezt a javaslatot elvetette és azt a fenntartást fogadta el, amelyet maga az elnök is elfogadhatónak tartott.

A bizottság kedvező határozata nagyban megrögzítette az utóbbi az egyezményeket becsikkelyezését és most már biztosra vehető az, hogy a washingtoni konferencia egyezményei aránylag rövid idő alatt lesznek elcsikkelyezve.

A Kínára vonatkozó nemzetközi egyezmények dolgot még nem tárgyalta a bizottság. Erre csak a jövő héten kerül a sor, a mikor is az összes egyezményeket egyszerre teszik meg a jelenlévő szenátusnak.

A zsaroló levelekről

Megvan a washingtoni tettes, de nem fognak ellene bünvádi eljárást, indítani.

WASHINGTON, február 26. Megemlékezünk arról, hogy a napokban fenyegető névtelen levelek érkeztek a washingtoni előkelő társaság egyes tagjaihoz. Mint hamarosan kiderült, a leveleket George E. Long, a hadügyminiszter egyik tisztviselője írta, aki be is vallotta a cselekvés várom jét."

Valószínű, hogy a tettesnek semmi baja sem lesz. Megbánta azt, amit cselekedett és az illeték nem fognak ellene bünvádi eljárást indítani. Longnak a felesége beteg és három apró gyermek van. Elmondotta a rendőrségnek, hogy nem akart senkinek sem kárt okozni, csak azért akart pénzt szerezni, hogy a washingtoni szegény gyermekeknek segíthessen.

"Valójában nem is tudom, hogy miért is írtam a leveleket," mondotta. "Lehetséges, hogy bolond voltam. Életemben már sok kiváló embertől töltöttem be bizalmas állásokat és soha senkinek sem ettem vissza a bizalmával."

Azok közül, akik fenyegető leveleket kaptak, egyetlenegy sem akart bünvádi följelentést tenni és valószínű, hogy felegyelműleg sem fognák Longot az állásából elmozdítani.

AZ ELNÖKI ISTALLÓBA ÚJ HATASLÓ ERKEZETT.

WASHINGTON, febr. 26. — Harbel, ez a telivér Kentucky faló herélt paripa vonult be, mint Harding elnök kedvence paripája az elnöki istálló lakói közé.

Harbel előzőleg Harry S. Firestone tulajdona volt, a először akkor nyerte meg az elnök tetesét, amikor a mult nyáron Firestone, Ford és Edisonnal együtt pár napot töltött sátrak alatt Marylandban.

Egyezmény Boulogneban

BOULOGNE, Franciaország, február 26. — Lloyd George angol és Poincare francia miniszterelnökök itteni konferenciáján elhatározták, hogy kérni fogja az orosz kormányt arról, hogy a génuai konferencián április tizedikére halassza el.

Lloyd George szerint a két kormányelnök megbeszélte egy angol-francia paktumban, a melyet néhány hét múlva már állítólag alá is fognak írni.

A hivatalos jelentés később fogjuk kiadni. Tudvalevő azonban, hogy Lloyd George tíz évi fejtverkezési szinletet javasolt Európában, valamint a szászalföldi fejtverkezés mérséklését, alyosformán, mint azt a washingtoni konferencia a tengeri fejtverkezésre vonatkozóan megállapította.

Max Oser elbeszéli a terveit

A McCormick leány völegénye kijelenti, hogy csak negyvennégy esztendő.

JÓL BESZÉL ANGOLUL.

Egyáltal

SZABADSÁG

The oldest established and largest Hungarian paper in the United States

Thirtieth year. Published daily by
The Szabadság Printing & Publishing Co.
 (An Ohio Corporation Dr. Andrew Cserna, President; B. K. Cserna, Sec'y-Treas.)

Founded by: **E. T. Kohányi** Alapította: **Kohányi Tibamér**

DR. ANDREW CSERNA, Editor

Edited and Published at: **Szerkesztőség és kiadóhivatal**
700-702 Huron Road (P. O. Box 171) Cleveland, O.
 Telephone: Bell, Main 3338, Central 1231.

ELFIZETÉSI ÁR: Az Egyesült Államokban és Kanadában egész évre: \$8.00; félre: \$5.00 — Kijelölt: egész évre \$10.00; félre: \$6.00 — CLEVELAND VÁROSBAN egész évre: \$8.00; félre: \$5.00 — SUBSCRIPTION RATES: United States and Canada one year: \$8.00; half year: \$5.00 — Foreign countries: one year: \$10.00; half year: \$6.00 — CLEVELAND one year: \$8.00; half year: \$5.00.

Entered at the Post Office Cleveland, O. and admitted for Transmission through the mails as Second Class Matter.

Eastern Office: **New York** Irodánk címe: **Room 603 Tribune Bldg, 154 Nassau St., New York**
 Uletvezető: **Joseph Horváth, Manager.**

Egy szép nő tragédiája

„Sulyos testi sértés.”

Ez a nagy kérdés — egy csók, amelyet a hölgy nem akart, sőt, hevesen ellentállt neki, sulyos testi sértés-e, vagy sem?

Alma C. Smith, egy előkelő és nagyon szép washingtoni hölgy azt tartja, hogy igen. És ezen az alapon — Amerikában vagyunk — százezer dolláros kártérítési pert indított amaz ur ellen, aki a fentemlített erőszakos csókot ajkán elhelyezte.

Ez az ur pedig Lighton Taylor, aki a boldogult Penrose szenátorok volt a magániktól. Öngyűsége azt mondja, hogy az ominózus csók aközben esett, hogy ő a republikánus vezér előszobájában várakozott.

„Mr. Taylor egyszerűen megtagadta — mondja kezesbűntetve — hogy a csók a törvényellenes volt, gonosz indulatú és rémes erőszakos.”

Azt azonban ellentmondást nem tűrő hangon hangsúlyozza, hogy a csók törvényellenes volt, gonosz indulatú és rémes erőszakos.

Mit mond mindezzel szemben Taylor?

Taylor a következőket mondja, többek között:

„Öngyűsége annyit, olyan sürűn jött el az irodánkba, hogy az már egyszerűen furcsa volt. Valamiképpen szabadulni kellett tőle. A szenátor a lehelő leghatározottabban kijelentette, hogy egyáltalán nem hajlandó többet fogadni.”

Ebben a nyilatkozatban viszont a „valamiképpen szabadulni kellett tőle” kifejezés a legfontosabb. Valamiképpen — Taylor valószínűleg úgy okoskodott, ha erőszakosan, törvényellenesen és hosszan megcsókoltam öngyűsége, akkor öngyűsége meg fog haragudni és nem jön el többet Penrose szenátor irodájába.

De arra valószínűleg nem számított, hogy ezért a csókért valaha még százezer kémszó dollárt fogjak követelni tőle.

Most azonban így áll a helyzet.

A dolgot az a legérdekesebb, hogy az egész washingtoni előkelő politikusi világ bele van a dologba keverve. Mindenki tud az afféról és mindenki közelbe állott a tud szolgálni. Öngyűsége meglehetősen népszerű volt politikai körökben — egyik szenátorról jött a másikhoz, beszédekkel készített.

Ami elég szép foglalkozás és nem zárja ki, hogy valakit meg ne csókoljanak.

Erső a gyaru azonban arra, hogy a százezer dolláros csók helyett nem fogják a szép nőnek megítélni.

Taylor ugyanis kijelentette, hogy nem tartja józannak, nem tartja normálisnak, boldognak tartja. S egyszerűen már el is fogatta és becsukta a bolondok házába.

A szépasszony Richmondon lakik, Virginában. Onnét inteti a nagy jogi háborút.

A dolgára néve mindenestre gyar, hogy a napokban kijelentette, miképpen fog elmenni Washingtonba, mert fél, hogy az ellenségei azonnal, hogy betesszi a lábát a fővárosba, le fogják csukni a bolondok házába.

A fővárosban, ugy politikai, mint társasági körökben, ahol a megcsókolt asszonyt szintén nagyon jól ismerték, sőt ismerik, természetesen, görösi szolgálatmal járják, hogy mi lesz a dolog vége, megkapja-e a pénzt, vagy sem.

És az a legfontosabb. Az órára tekin megint van min rágódnia a tevékenység mellett.

A DIÁKOK A Szabadság részére írta: Alexander Bernát

MINT 1848-BAN, újra előtérbe nyomult a diákság. Akkor ők csinálták a forradalmat, ők voltak a szabadság vértanúi, főleg Pesten, Bécsben és egyes német fővárosban. Olaszországban is, ha forradalmi láz ráta meg a nemzetet, a vezérek mindig számítottak és számíthatnak a diákságra. A párisi diákok is a barrikádokon találjuk. De azokban az időkben nálunk a forradalom és a nemzeti ügy, a szabadság és a magyarság egy anyaméhben születtek; Német, Francia- és Olaszországban is a szabadság eszméjétől várták a nemzeti eszme fölvirágzását, Németország és Olaszország egyet, a francia eszme dicsőségét. Most nem hallani sokat a francia és angol diákokról, ha csak azt nem, hogy még mindig erősen gyűlölik a németet. Németországban a diákság és a tanárok tulnyomó része német-nemzeti (deutsch-national), azaz császár- királyi, antiszociális, antiszemiták, reakciós, elkeseredett diákság, a köztársaság, a végössze hűve Ludendorfnak. Nem valamennyi, van ellenkező érzelű kisebbség, mely úgy lát, szívesen gyarapodik. Nem is erőszakos ez a reakciós ifjúság, de nagyon elzárkózik a szabadság elvéktől és erősen megáll a maga meggyőződése mellett. A tradícióhoz szegődött. A német diákok közt már régóta van erős konzervatív áramlat, olyan, mint a melyhez az ur Bismarck tartozott, de nagy területileg szervezkedett, többnyire vidékek szerint, igen szigorú új tagok fölvétele dolgában, a nemzeti szellemet igen fontos tényező, csoportok nevezik magukat, vagy burschenschaftoknak, sokat isznak, folyton párbajoznak, szégyennek tartják, ha valakinek sima maradt az arca, úgy véredeknek, hogy nagy sebeket vinnak ki az arcon, melyre az öreg urak is büszkék, minden évben kétszázharomszor is fölvonulnak teljes díszben, lóháton, nagyszerű díszruhában, kardosan, eszmasán, színes nagy szalagokkal, ilyenkor ez a legnagyobb látványosság az egyetemi városban. A nem párbajozó diákegyesületek tagjai lenézik, nem is igen érintkeznek velük. Ezekből kerültek ki a legszajásabb hadnagyok, ezek mentek előre a régi bürokratikus államban, ezeknek állott a világ. De voltak köztük, a kik a 2. és 3. egyetemi évben lehiggadtak, dolgozni kezdtek és ha megörözték férfiaságukat és kényes becsületérzésüket, akkor a diákoktól első éveik romantikája volt irtalukra. De ezek talán mégis a kivételek voltak.

Ez a romantika nagyon leromlott. Azelőtt a német diák nem ismerte a nyomort. Vagy stipendiumból élt, vagy apja pénzéből. Most a stipendiumból még a pusztá kenyér sem telik és az apák száma, kik el tudják tartani a fiút az egyetemi éveik alatt, nagyon megfogyott. A corps-ök és burschenschaftok nem szüntek meg, az egyetemi város tele van sárga, zöld, piros, kék kis sapskákkal, melyek ép csak a féj bubját takarják, de a régi burschenherliekhet nagyon megfakultak. A diákságnak több mint fele éhezik vagy nyomor. Igaz, hogy derekasan küzdenek. Szervezkedtek, dolgoznak, a nyári vakációban sokan elmennek munkásoknak és megszerzik a tétre valót. A tanárok részt vesznek sorukban, élére állnak a szervezeteknek, melyek pénzt; keletkeznek diákbérek, gyűjtenek legalább az éhség ellen megvédni az ifjakat. De a romantika szövik a nyomor elől. Azelőtt a bursch akár husz pohár sör is ivott meg egy ültében. Ha az illetékes főnök kommandírozta az ivást, akkor engedelmessé kellett. De akkor a pohár sör tiz fillér volt, most husz sör fillért is elkérnek érte. Öt márká. Vagyon volt, melyből kitélt a sör, a szivar és a pesenye is. Most száz márká se volna sok. De akinek most 2000-3000 márká költeni valója van az egész évre, az már ur számba megy, mert a diákok egy harmadának annyira sincs. De a szegényes lakás egymaga 150-200 márká. Ily körülmények közt az exkluzív corpsok és burschenschaftok tagjainak száma nagyon lecsökkent. De azért megvan

Az adó gyűlölők

MAGANOSOK és emberek csoportjai, az idő kezdete óta állandóan tiltakoztak az adó ellen. Ellenben úgy az ósi, mint a modern civilizációknak mindig szükségük volt kormányokra. És a kormányok adók nélkül sose tudták az egzisztenciájukat fenntartani.

Innét van az, hogy az emberek, úgy az ósi, mint a modern időkben, állandóan tiltakoztak az adók ellen. A történelem tele van az erre vonatkozó példakkal.

Az adó elleni hangulat, annak az érzete, hogy egy népre igazságtalanul rónak ki adókat, volt részben oka az amerikai forradalomnak — részben ennek az emberi érzésnek köszönhető az Egyesült Államok a létezését.

De az Ur 1922-ik esztendejére maradt az a feladat, hogy az adó elleni tiltakozásnak egy egészen eredeti és egzotikus formáját adja a világtörténelemnek. Az Ur 1922-ik esztendeje az adó elleni fájdalmas tiltakozásnak örök példája maradt.

A kanadai kormány — épen úgy mint más kormányok — kénytelen volt új adókkal és meglehetősen sulyos adókkal sújtani az alattvalókat. Bármenyire fájdalmas is, be kell látnunk, hogy a kanadai kormány ehez nemcsak joga, de alapos magyarázata is van — a háború. A háború költségeit honnét hozza vissza a kormány, ha nem az ország népétől? Ez nemcsak Kanadában van így, de mindenütt máshol a világon, többek között az Egyesült Államokban is.

Hogy a kanadai kormány ez ellen a rendelkezése ellen tiltakozzék, British-Columbiában és Monitoban a „Doukh bor”-ok vezetője azt szuggerálta a hűveinek, hogy fofjanak a vízbe minden, tiz esztendőn aluli gyermeket, öljenek meg minden öreg embert, egy bizonyos élethetáron túl, gyilkoljanak le minden beteget nem és kor különbség nélkül, azután, hagyják ott a nagyszerűen művelt gazdaságaikat, járjanak körül az országban és prédikálják az ő tanait.

Mit mondjunk ehhez?

Lehet azt képzelnünk, hogy ez üres fenyegetés, fanatikus örléteknak az agyréme, képtelenül ferde gondolkodású embereknek a lázálma? El lehet azt képzelnünk, hogy ilyen borzalmasan lehetetlennek látszó fenyegetést emberek beváltanak?

Akárhogy gondolunk is, ne felejtjük el azokat a bizonyos orosz „szabadgondolkodókat”, azokat a fanatikus „szellemi birkozókat”, akik a legképtelenebb ötleteiket is megvalósították, csakhogy ne kelljen a kormány által kirótt adókat megfizetniük.

Ezek a „szellemi birkozók” körülbelül két százezer keresztes álltak ellent a mindenkori kormányok, ellentálltak és nem volt az a hatalom, amely arra tudta volna őket kényszeríteni, hogy adót fizesse. Mert nekik az volt a szent meggyőződésük, hogy a kormány, mint olyan, teljesen fölösleges egy országban.

A „Doukhborok” ezeknek a leszármazottai — pontosan ugyanazt a hitet és nézetet vallják, mint az orosz elődeik, akik egyes leszármazottainak vallják magukat.

Ezek az emberek az írást, az olvasást, a nyomtatást megvetendőnek ítélik. A házasságot nem ismerik el, a szabad szerelemnek a hűvei, az egyetlen törvény, amit elismernek, a személyes kívánság törvénye, a vagy, a mi materiális dolgokra vonatkozik. Azt mondják, ez az egyetlen természetes ösztön egy emberben és ezt az ösztönt egyenesen az Isten adta az embernek.

Transcaucasiából hosszú üldözések után kikergettek őket, később hányattatások után letelepítették őket Cyprusban és egyéb helyeken. Ezt a csodálatos és furcsa népet végleg azután Manitobában telepítették le.

Ez a „felekezeti” körülbelül tizenötezer lelket számlál. Annyi bizonyos, hogy a közösségükben nagyszerűen fejlődtek, gazdagodtak és szinte csodálatosan harmónikus életet éltek. Eltekintve a lelki szegénységüktől, nagyszerűen prosperáltak.

A Doukhborokról Amerika először 1902-ben vett közelebből tudomást. Akkor is adógyűlöly kifolyólag. Kijelentették, hogy nem fizetik meg az adót, amit a kormány kivett rájuk. A jószágukat szelnek eresztették, a földjüket megművelés nélkül hagyták, egyszerre felszedték a sátorfájukat és elindultak Winnipeg felé, ami háromszáz mérföldnyire fekszik az ő lakóhelyüktől — az a meggyőződésük élt közöttük, hogy Jézus Krisztus újra megjelent a földön és épen Winnepeget választotta ki erre a célra.

Ezeknek az embereknek a lelki állapota jellemző azokra, akik úgy gondolkoznak, hogy adót nem kell fizetni. Így gondolkoznak azok, akik mindenképpen látják az életet, csak józanul nem.

Lehet-e valaki Amerikában, aki ilyen félőrlött doktrínák hűveinek vallja magát?

A könnyelmű ifju ember

Egy villámházaság

APARTY javában állott. Szép, igazi amerikai party volt. Amolyan jólesett party, amelyet a szives olvasó olyannyira ismer a mezőből.

Igen, frakkos fiatal emberek voltak jelen és kórtalányok. Well, többek között Peggy Udell is ott volt. Peggy Udell ide és fiatal és csinos — egy Broadway show egyik görüje. És ott volt Jack Montgomery is. Jack Montgomery pedig a nevelésközl is jól ismert karcsú fiatal ember, aki szabadon küli a gazdaság papája pénzt és kölcsönben is tele van életkedvvel és nevet és sportot és minden otthosszra kapható.

Téhat Peggy és Jack egymás mellé kerültek az asztalnál.

— Jack szépeket mondott nekem — mondja Peggy abban az íratban, amit a napokban nyújtott be a bírósághoz, válasszékppen arra az íratra, amelyben Jack Montgomery a házasságuk felbontását kéri — és én hittem neki. Kedves fiu volt és jó módoru. Nem mondom, hamar megszerettem. Ő azt mondta, hogy már az első percben belém szeretett.

Est nem csodálom, mert mind a lányok meglátják, hogy ez nagyon kedves vagyok és engem lehet azonnal szeretni.

Téhat, a vacsora vége felé Jack azt mondta nekem, legyen a feleségem. Ne boldogosam, mondom én. De igen, mondja ő, én

A mesemondó költőről

Az igazi mesélő.

EDGAR LEE MASTERS, a fenomenális amerikai költő a Spoon River Anthology című verskötetében többek között beszámol egy öreg mesemondóról, aki fél részeg legénynek huzta egy szer a heromában, a részeg legénynek azután kivitték az öregot az utcára, felültették a bagra és kurjongatva magukkal hurcolták őt.

Az öreg remege és félve ült mellettük — és egész után muszálmá kellett. A tragédia elkerülhetetlen volt — a bagri a részeg legényekkel és az öreg zsenélssel együtt belecsuhant a mélyégsébe és valamennyien ott haltak meg.

De most már jó nekem, körülbelül ezt mondja a vers poentjáték az öreg muzsikus, mert most itt ülök a jó Isten lábánál és itt muzsikálók és körülültem ünnek mind a zenészek és a mesemondók.

Körülbelül ennek az öreg zsenélnek a helyét foglalja el az amerikai irodalomban Edmond Vance Cooke, aki tulajdonképpen költő, de mégis, mint a gyerek mesemondója nyert bizonyos népszerűsége.

Van benne valami megható, hogy mint ahogy az öreg Hermeroz maga bőve gyűjtötte az öregket, vagy legalább is a felőtteket és nekik mondta el a meséit, úgy gyűjtje ez az amerikai költő maga köré a legféltőbb publikumot, a gyerme-

Az adó gyűlölők

MAGANOSOK és emberek csoportjai, az idő kezdete óta állandóan tiltakoztak az adó ellen. Ellenben úgy az ósi, mint a modern civilizációknak mindig szükségük volt kormányokra. És a kormányok adók nélkül sose tudták az egzisztenciájukat fenntartani.

Innét van az, hogy az emberek, úgy az ósi, mint a modern időkben, állandóan tiltakoztak az adók ellen. A történelem tele van az erre vonatkozó példakkal.

Az adó elleni hangulat, annak az érzete, hogy egy népre igazságtalanul rónak ki adókat, volt részben oka az amerikai forradalomnak — részben ennek az emberi érzésnek köszönhető az Egyesült Államok a létezését.

De az Ur 1922-ik esztendejére maradt az a feladat, hogy az adó elleni tiltakozásnak egy egészen eredeti és egzotikus formáját adja a világtörténelemnek. Az Ur 1922-ik esztendeje az adó elleni fájdalmas tiltakozásnak örök példája maradt.

A kanadai kormány — épen úgy mint más kormányok — kénytelen volt új adókkal és meglehetősen sulyos adókkal sújtani az alattvalókat. Bármenyire fájdalmas is, be kell látnunk, hogy a kanadai kormány ehez nemcsak joga, de alapos magyarázata is van — a háború. A háború költségeit honnét hozza vissza a kormány, ha nem az ország népétől? Ez nemcsak Kanadában van így, de mindenütt máshol a világon, többek között az Egyesült Államokban is.

Hogy a kanadai kormány ez ellen a rendelkezése ellen tiltakozzék, British-Columbiában és Monitoban a „Doukh bor”-ok vezetője azt szuggerálta a hűveinek, hogy fofjanak a vízbe minden, tiz esztendőn aluli gyermeket, öljenek meg minden öreg embert, egy bizonyos élethetáron túl, gyilkoljanak le minden beteget nem és kor különbség nélkül, azután, hagyják ott a nagyszerűen művelt gazdaságaikat, járjanak körül az országban és prédikálják az ő tanait.

Mit mondjunk ehhez?

Lehet azt képzelnünk, hogy ez üres fenyegetés, fanatikus örléteknak az agyréme, képtelenül ferde gondolkodású embereknek a lázálma? El lehet azt képzelnünk, hogy ilyen borzalmasan lehetetlennek látszó fenyegetést emberek beváltanak?

Akárhogy gondolunk is, ne felejtjük el azokat a bizonyos orosz „szabadgondolkodókat”, azokat a fanatikus „szellemi birkozókat”, akik a legképtelenebb ötleteiket is megvalósították, csakhogy ne kelljen a kormány által kirótt adókat megfizetniük.

Ezek a „szellemi birkozók” körülbelül két százezer keresztes álltak ellent a mindenkori kormányok, ellentálltak és nem volt az a hatalom, amely arra tudta volna őket kényszeríteni, hogy adót fizesse. Mert nekik az volt a szent meggyőződésük, hogy a kormány, mint olyan, teljesen fölösleges egy országban.

A „Doukhborok” ezeknek a leszármazottai — pontosan ugyanazt a hitet és nézetet vallják, mint az orosz elődeik, akik egyes leszármazottainak vallják magukat.

Ezek az emberek az írást, az olvasást, a nyomtatást megvetendőnek ítélik. A házasságot nem ismerik el, a szabad szerelemnek a hűvei, az egyetlen törvény, amit elismernek, a személyes kívánság törvénye, a vagy, a mi materiális dolgokra vonatkozik. Azt mondják, ez az egyetlen természetes ösztön egy emberben és ezt az ösztönt egyenesen az Isten adta az embernek.

Transcaucasiából hosszú üldözések után kikergettek őket, később hányattatások után letelepítették őket Cyprusban és egyéb helyeken. Ezt a csodálatos és furcsa népet végleg azután Manitobában telepítették le.

Ez a „felekezeti” körülbelül tizenötezer lelket számlál. Annyi bizonyos, hogy a közösségükben nagyszerűen fejlődtek, gazdagodtak és szinte csodálatosan harmónikus életet éltek. Eltekintve a lelki szegénységüktől, nagyszerűen prosperáltak.

A Doukhborokról Amerika először 1902-ben vett közelebből tudomást. Akkor is adógyűlöly kifolyólag. Kijelentették, hogy nem fizetik meg az adót, amit a kormány kivett rájuk. A jószágukat szelnek eresztették, a földjüket megművelés nélkül hagyták, egyszerre felszedték a sátorfájukat és elindultak Winnipeg felé, ami háromszáz mérföldnyire fekszik az ő lakóhelyüktől — az a meggyőződésük élt közöttük, hogy Jézus Krisztus újra megjelent a földön és épen Winnepeget választotta ki erre a célra.

Ezeknek az embereknek a lelki állapota jellemző azokra, akik úgy gondolkoznak, hogy adót nem kell fizetni. Így gondolkoznak azok, akik mindenképpen látják az életet, csak józanul nem.

Lehet-e valaki Amerikában, aki ilyen félőrlött doktrínák hűveinek vallja magát?

MI AZ IGAZSÁG?

Azt megtudja, ha az alábbiakat figyelmesen elolvassa és emlékeztetésben tartja

Az igazság az
 hogy dollárjait sokkal több koronát kap nálunk.

Az igazság az
 hogy mi pénzt leggyorsabban és legpontosabban szállítottuk és az átutalt összeget hányattalunk kifizetjük odaát, amit az átutalt sajtóközölgé aláírt nyugtájával igazolunk.

Az igazság az
 hogy megtakarított pénzt nálunk a legbiztosabb helyen helyezi el és betétje után pontosan megkapja a 4 százalékos kamatot

Az igazság az
 hogy hajójegyet a hajóutamat eredeti áráin adunk el és a szükséges iratokat költséggyűjtő osztályunk a leglelkiszeretetséggel állítja ki.

Forduljon bizalommal hozzánk és csalódnai nem fog.

AMERICAN UNION BANK

Főirodánk: **Németh János** Fiók:
 10 EAST 22nd STREET, New York City 107 SECOND AVENUE, New York City, Corn. 83rd Street, B. 3. 311

Könyveket a tengerészeknek

Egy kedves gondolat.

ABERT LASKER egy eleven lándi ember. Ez azonban nem zárja ki, hogy a világhíres sakkal csatázás körül ne legyen, mint akármelyik világhíres angol.

Er az ur nagyon helyes és nagyon kedves gondolatot pendített meg a napokban. Azt, hogy a tengerészeket a szárazföldi emberek léssék el olvasnivalóval.

Er is furcsa, hogy épen Clevelandból, Ohio induljon világra egy ilyen gondolat, e városból, ahol nem a könyv a legfontosabb, hanem a bankizlet.

Mindegy, a gondolat él és Albert Laskert nem lehet elvitatni az érdemét, hogy ő volt az, aki a gondolatot elterjesztette.

A clevelandi Public Libraryhez már nagyon sok könyv érkezett Albert Lasker szervezésére és a könyveket szét is osztották egyenlően hájon.

— Szinte hihetetlen, mondják a szakértők, hogy milyen nagyszámú hatása volt ezeknek a könyveknek. A tengerészek valószínűleg féltek őket. Valószínűleg egymás felől kapkodtak el az olvasnivalót.

— A szabad idejüket olvasással töltötték és nem mindenképpen használatossággal, aminek eddig a rabjai voltak.

Ennek az ötletnek az emberi és kitűnő voltát nem kell talán külön hangsúlyozni. A tengerészened nem szalonnába és hogy a modorra, a fantáziájára, a tudására micsoda óriási nevelő hatással lehet a könyv — szinte kizárhatatlan.

Azt a perspektívát, amit eddig talán az ópium adott meg a tengerészeknek, ezental Pierre Loti könyvei adhatják meg neki és a tudást amit eddig szébeszédnek, mondják és tengerparti öregek bölcselkedési révén szerzett magának, ezental valódi tudományos könyvek nyomán teheti a magáévá.

Arról, hogy a kockát, a kártyát is képesek, mely a legpótlótlóbb szer, a könyv miatt abba-hagyni, már magában véve igazolja, hogy Albert Laskernek tökéletesen igaz volt, mikor ezt az ötletet megpendítette.

Szerkesztői üzenetek

L. J. Expedit, Pa. Miskolcson 49,500, Eger 29,700, Mezőkövesden 17,500, Gyöngyösön 18,900.

S. K. Erie, Pa. A hivatalos vizsgálat most folyamatosan a kérdésben.

C. J. Chicago, Ill. Kell fizetni földvásárlást. Oderberg, szabad város volt az osztrák-szlovákiai kerületi kapitányságban, most Cseh szlovákia.

Mrs. M. E. Chicago, Ind. Vigye be a Pesti Magyar Kereskedelmi Bankba, s azok utalják az dollár értéket egyik chigai nagy bankhoz az Ön számára.

O. T. Marschwell, Sakk. Az ötlet megyei polgárostól hivatalban kérjen felvilágosítást. Folyamodnia angol nyelven kell.

K. M. Mansfield, O. A varró és irógépet árusító üzletben s ügynekek útján.

Cleveland, O. Férjes nő viselkedését a hitvesi hűség szabályai világítják meg s megkövül holmi képzelt „vonzalom” kifejeződését.

K. A. Filion, Mich. Magánújság és gyűjtés utján nem oldható meg. Csak hivatalos hangversenyző cég útján számíthatnának eredményre.

NEMSORAKA IRTA A HUSVÉTI ÜNNEP

A napok, hetek és hónapok mulnak; egy-kettőre itt van a husvéti ünnep. Az otthonlétük pedig levelesek, hogy mit is kapnak majd amerikai honzatársaitól a husvétü ünnepük előtt, hogy idejében bevéssék a maguknak mindazt, amire szükségük van.

Pénzt küldjön mindenki, aki teheti, mert pénzt minden beszereshető ott is.

Hozzánk forduljon, mert mi feltétlenül tisztességesen s becsületesen szolgáljuk ki minden pénzküldést ügyben.

Pénzküldés. Pénzbevitel. Kihozatal. Betétek elfogadása. Készletgyűjtés.

RUTTKAY JENŐ BANKHAZA

106 Avenue B
 New York, N. Y.

100.000 magyar koronát vásárolhat nálunk csekély

\$35.—

feltesse ellenében. A hátralevő összeget 21 érvényes heti részletekben fizetheti el.

Bármilyen összegűt hasonló arányban fogadjuk el.

Most van a legalkalmasabb idő befektetésre. Ne halogasson! Itt az ideje a felvilágosító körlevélnek.

MAGYAR AMERIKA BANKHAZA

2105 First Ave., New York (108-ik UTCA SÁROK)

Állami felügyelet alatt.

Oros világra aká...

A Memzetek fegyverzési várja a gen...

ADATOKA

Azt kívánja hogy szállít...

PARIS. Ligaz... érdekekben... tisztában... Orosország... maga másfél... rezek, létsz... fesztés, am... csökkentés... eredménytel... csupán. Ez... melynek vez... elnök a feje... megvárja a... végét, valant... konferencia... részletes ki... végleges p... alkotni és k... 15-ikét jelöl... gyűlésének... dig a bizott... országban sz... tárgyalni és... tokat, kérdő... és lépéseket... hogy a wash... nak mérjes a... ztat felvetés... közi hűvisele... zé. De minde... mit fognak a... a roppant eg... natkozóság. Y... nükban azt... vívtől, hogy... máz szállít... lomás tekintet... cennesi, mo... már tényleg... szeg egyébr... seregbe, me... rend fentart... Liga vezetői... víga vezetői... nem tud... nek a felszól... sét, annyival... közepuropai... verzés kérdé... si orosz had...

Szerkesztői üzenetek

MOSZKVA. Csicserin, küldést intézett... hoz, hogy var... gátusokat ma... ez esetben fe... nak indulkán... san felszólít... mányt, hogy rosz követek... szabad jövő... ettel arra, h... viet-képviselő... téseket rendez...

MILLIO vagy j... Melyiket... Minek van j... egészégre... lagon! Mit er... mi a mit er... ba szíves meg... elvessére!

Rendeljen... Vesséje és m... rondenfen? Te... mérekekkel, a... szervezete ne... gából? Akkor...

JUVIT NÖVEN

a természet... mely tizenhat... gyökér, rügy... évszázadok ot... nagyobb barát... mottság, rheu... a szervezete... méregek követ... okozója a ren... tudjuk, hogy... és hajlandók... elküldeni ott... ingyena próba... és figyelje... A JUVIT... TABLETTA... TISZTA NÖV... BLEK... CO., 968 Lib... burg, Pa... ügynekek... ajánlatot.

